

Stockholm den 22 april 1963

Till

Skoldirektör Erik Ekman  
 Stockholm skoldirektion  
 Hantverkargatan 15  
Stockholm 12.

18 63

Broder!

I vårt arbete med zigenare har jag, som Du vet, varit mycket intresserad av skolfrågan. Det är utan tvivel så, att det absolut viktigaste i arbetet för att inlemma zigenarna i samhället är barnens skolgång. Det är därför angeläget för mig att till Dig som chef för skolförvaltningen få framföra ett tack för det framgångsrika arbete och de goda resultat skolförvaltningen kunnat åstadkomma. Vi har inom socialförvaltningen känt ett behov av att få särskilt framhålla detta. Mellertid förekommer - vilket ju i och för sig är naturligt - s.k. skolskolk i viss utsträckning, ja t.o.m. några fall av direkt skolvägran.

Genom vår konsulent i zigenarfrågor har nu upprättats en fortlöpande kontakt med de lärare som har zigenarbarn i sina avdelningar, som framförallt består i att lärarna rapporterar om frånvaro och i övrigt om det är något särskilt att notera angående skolarbetet. Det är mycket glädjande att lärarna är så positiva till denna samverkan, trots att zigenarbarnen säkerligen ofta vållar lärarna extra bekymmer genom sina avvikelser.

Genom en sammanställning av de rapporter som på detta sätt inkommit har vi fått en bild av skolsituationen bland zigenarbarnen, som tyvärr inte är särskilt glädjande.

Av de 52 zigenarbarnen i skolpliktig ålder som för närvarande finns i Stockholm ser frånvarofrekvensen under höstterminen 1962 ut på följande sätt:

I stort sett normal frånvaro	21 elever
Hög frånvaro 20 - 29 dagar	11 "
Mycket hög frånvaro 30 - 65 dagar	7 "
Över 65 dagars frånvaro eller helt uteblivit	7 "
	<hr/>
	46 elever
Ej skolmogna, uppskov	6 "
	<hr/>
	52 elever

./.

I medföljande bilaga finns namn och data på de elever som under höstterminen hade en frånvaro på över 30 dagar.

Enligt socialförvaltningens erfarenheter förefaller det som om en anpassning till mera normalt svenskt samhällsliv endast med svårighet och till en del skulle kunna lösas för den nu vuxna zigenarbefolkningen. Förhoppningarna härom måste knytas till barnen, och alla åtgärder som kan befordra normal skolgång och normal uppväxt för dem främjar denna anpassning. Om inte ytterligare en generation skall på "Förlorad" synes man därför böra intensifiera åtgärderna för att upprätthålla skolplikten även för zigenarbarnens del. Frågan om vilka åtgärder som bör vidtagas för att samtliga zigenarbarn regelmässigt skall bevista skolundervisningen har internt diskuterats inom förvaltningen. Här kommer naturligtvis ifråga upprepad påverkan av föräldrarna, framtvingande av skolplikt genom skolmyndigheternas försorg eller, om inget annat hjälper, barnavårdsnämndens eventuella medverkan för ett omhändertagande.

Socialförvaltningen har på detta sätt velat aktualisera problematiken omkring zigenarbarnens skolgång, och jag vore mycket tacksam om Du för skolförvaltningens del kunde meddela hur Ni ser på denna problematik. Om så anses lämpligt och nödvändigt, torde man kanske kunna tänka sig en gemensam diskussion kring dessa problem mellan berörda förvaltningar (skoldirektionen, barnavårdsnämnden och socialnämnden). Jag vore mycket tacksam att få höra Din mening.

Hälsningar

Helge Dahlström

Rätt avskrivet intyga:

Edith Magnusson

M. Falck